

עווב את הארץ. למעשה גבה הנאשם לכיסו הפרטי כסף שהגיע למדינה.

התובע: אני מפנה את תשומת לב בית המשפט לעובדה כי לא זו בלבד שאשכול לא הוריד סכום זה ממחיר המכירה, אלא שלא הסתפק אפילו בהערכה הרשמית הראשונה של המערך הממשלתי, הוא עירער על ההערכה הזאת וגרם לעריכת הערכה שנייה, שהיתה גבוהה יותר בכמה אלפי לירות. כך מכר אשכול למדינה את הדירה הפרטית ש' לו, אותה רכש במחיר 11500 ל"י, במחיר של 22500 ל"י. ההפרש שאינו נובע מעליה כללית של ערך הדירות, נכנס כולו לכיסו, פרט למס המוקטן שהעד הזכיר אותו.

הפניגור: מר גרינפלד, האם אינך חושב שב כי שרה-האוצר של מדינת ישראל, המקבל אורחים חשובים מחוץ לארץ, חייב לגור ב' דירה מסוארת, ושזו השקעה כדאית למדינה?

גרינפלד: להיפך. כל תפקידו של שרה-האוצר לגבי אורחים הוא להוציא מהם כסף. הוא מנצח על מספלי השנור, זה היה עושה רושם הרבה יותר טוב לו ראו האורחים כי שרה-האוצר חי בצנע, כנראה למדינה עניה היקוקה לנזכות. אפילו ראש-ממשלה סקר דינבי גר בשלושה חדרים, ושרים רבים ב' אוצרות אלה רוכבים על אוטובוסים. דירות השרד שלנו, ומכוניות הפאר, מחבלות למעשה במשימה שרה-האוצר עצמו חושב אותה לתפקידו העיקרי.

הפניגור: האינך סבור כי חובתך כי אורח היתה להעביר את הדו"ע לך למוסדות המוסמכים, לשם חקירה עניינית, במקום ל' ספק סנסציות לעיתונים?

גרינפלד: בתחלת. אני מגיש לבית המשפט את מכתבו של מר י. מעון, מוכרז מבקר המדינה, מיום 10.6.56 מס' 8/3320, בו הוא מאשר את קבלת תלונתי המפורטת, ומודיע כי "מבקר המדינה רשם לפניו אותם החלקים של המכתב הכוללים טענות מע' שיות העשויות לשמש חומר לביקורת."

התובע: אין לי שאלות נוספות לעד זה. אך עלי להוסיף כי הנאשם ניסה לגנוב את דעת הציבור פעמים אחדות. בפני המוסד לביקורת של "מסא", שחקר ענין זה, טען אשכול כי דירת-השרד שלו עלתה למדינה 20 אלף ל"י. לאחר העלאת הענין בכנסת, בדיון על "המשגה האסתטי", טען אשכול כי לכתחילה היה סבור שהדירה עלתה 15 אלף ל"י, אולם פקידיו הטעו אותו ובענין זה תהוואות הגיעו בניגוד לרצונו 25 אלף ל"י. לוועדת הכספים של הכנסת סיפר אחר כך שהיא עלתה 38225 ל"י. לאור עדות זו של מבקר-המדינה, כל המספרים האלה היו כוזבים, והסכום כבר הגיע ל-56 אלף ל"י. גם סכום זה אינו סופי, קשה לתאר שהנאשם לא ידע את המספרים שמבקר המדינה השיג ממשרד-האוצר. אני מגיש ל' בית-המשפט את דבריה-הכנסת וקטעי העתרנות להוכחת דברי.

השופט: הישיבה נפסקת לחצי שעה. (הפסקה).

התובע: אני מבקש לקרוא עתה למר אברהם ישראל, שאני טוען שהוא משלם המסים האוסמיני בארץ. (מר ישראל עולה על דוכן העדים, נשבע כחוק).

ישראל: אני בן 35, נשוי ואב לשני ילדים, שען. מרויח בממוצע 2650 ג'י לשנה.

התובע: האם עשית לך פעם חשבון לאן הולכת הכנסתך?

ישראל: כן, אשתי ואני עורכים תקציב משפחתי. הגענו למסקנה כי 55% מכל ההכנסות שלנו הולכים לעצם קיום המשפחה, אוכל, דירה, בגדים חיוניים וכו'. המס ל' ממשלה ולכל שאר המוסדות מגיע 33% אחוז. נשארים לי לכל שאר ההוצאות, חינוך הילדים, בידור, חסכון ומאות הסעיפים ה' אחרים רק 12%. כלומר, לכל ההוצאות ה' אלה, 26 ל"י וזתי לחודש. משלוח ילד אחד לבית-ספר תיכוני עולה כיום כמעט כפליים מסכום זה.

התובע: כאדם הנפגש עם הבריות, האם אתה חושב שמצבך טוב או רע ממצב שכניך?

ישראל: יותר טוב מן הממוצע, בלי ספק.

התובע: האם אתה משתחה בנקל עם שלטונות המס?

ישראל: להיפך. אין אפילו בסיס לוי כוח איתם. אני חושב שהם רוצים לרמות אותי. הם קובעים לי שומה פי חמש מן המגיע ממני. נותנים לי זכות ערעור, אך לא נותנים לי להיות נוכח בשעת הערעור, אבל פקד השומה יושב שם. בהתחלה אני שלמתי יותר ממה שהגיע. רק אחרי שהת' יצאתי עם אחד הלקוחות שלי, שהוא מבקר חשבונות, נודע לי שמגיעים לי כל מיני זיכויים, שהפקיד העלים אותם ממני. לא פעם הטילו עיקול על מכשירי העבודה שלי, ואחר-כך נבחרר שזה לא היה צודק. אני חושב שזו שערוריה ושהמוסדות צריכים. . .

התובע: אל ניכנס לויכוח זה. מר יש' ראלי, אני רוצה לשאול אותך שאלה פשוטה: לאן לדעתך הולך הכסף?

הפניגור: אני מתנגד לשאלה. לעד אין כל אפשרות לדעת זאת. זה ענין של מומ' ח'ם. הדעות הפרטיות שלו אינן נוגעות לענין הנידון.

התובע: במשפט זה יובאו מומחים. אני טוען כי שאלתי נוגעת מאד לענין. אני מבקש להוכיח, בעזרת עד זה, כי התנהגותו האישית של הנאשם ושל הפקידים שהיא אחראי להם גרמה לירידת המוראל של משלם המסים, ובזאת השפיעה באופן קיצוני ומוח' לט על משק המדינה.

השופט: העד יענה על השאלה.

ישראל: אז אני חושב שרוב הכסף הלך לכל מיני פקידים מיותרים, לדירות ולקרייז' לרים. זה מקיים את מנגנוני המפלגות. חוץ מזה יש כל מיני מעשי שחיתות שאינם באים על עונשם, וזה בא מהכסף שלי.

התובע: מר ישראל, אני מבין שאתה לא מנהל פנקסים מדויקים, ויש לך אפשרות. אולי, להעלים הכנסות. אשאל אותך בגלוי: לו היתה לך אפשרות זו היית נוטה לנצל אותה?

ישראל: מכיון שנשבעתי לומר את האמת, אני צריך לומר שכן. ראיתי שכולם מרמים בספרי הנישומים. לא גובים מהם את מה שמגיע מהם. לאיש קטן קשה להתקיים אם הוא לא מרמה. אני חושב שאי-אפשר לדרוש ממני לשלם מרצון מסים גבוהים, לחתר על חידוש מכשירי העבודה שלי, על שיכון מינימאלי בשביל משפחתי ועל חינוך ילדי, אחרי שהשרים לא מותרים בעצמם על שום דבר.

התובע: ממתני אתה חושב ככה?

ישראל: תמיד היו לי פקפוקים. שמע'תי על כל הגניבות בסוכנות ודו"ח שמורא, וזה שאשכול כגנבר הסוכנות אמר ש'לא

תחסום שור בדישו". כשמינו את אשכול אחרי זה לשר-האוצר, זה נראה לי כבר מר' זר. אחר-כך ראיתי בספר הנישומים ששר-האוצר פוטר את הדיגים הגדולים מלשלם מס, ודרוש רק ממני. אבל אגיד את האמת, מה ששכר אותי זה היה הדירה של אשכול.

הפניגור: מר ישראל, אתה נראה אדם אינטליגנטי, שלא מאמין לכל השמצה שכתרו בה בעתון. האם אתה באמת חושב כי כל הכסף שלך הולך למותרות? האם אינך מבין כי כל התקציב מוקדש לשרותים שאתה זקוק להם, ושמחרים עולה משנה לשנה?

ישראל: המסים שלי עלו פי 20 מאז שקמה המדינה. ואני לא חושב שהשרותים השתפרו באותה מידה. . .

הפניגור: ואינך מוכן לשלם בשביל בטחון המדינה?

ישראל: שרתי בצה"ל במלחמה, וע' שייתי את חובתי. אבל שמעתי שקנו דירה לפנחס לבון על חשבון תקציב-הבטחון, ו' שמעתי כל מיני דברים על מכירת סנדורים לשייקה ירקוני. אני מוכן להקריב את הכל בשביל הבטחון, כדי שלא אצטרך ללכת עוד פעם למלחמה. אבל כל זמן שלי אשכול ו' אנשי שולטים בכספים, אין לי כל בטחון שובספים שגובים ממני בשם הבטחון מגיעים באמת כולם למטרתם.

התובע: האם אני צודק באומרי שאתה מוכן לשלם ככל הדרוש כדי לקיים את המ' דינה, את מטרותיה וצרכיה, אלא שאתה רוצה להיות בטוח שהכסף מגיע לתועלתו?

ישראל: כן, זה בדיוק. קודם שהממשלה והשרים יהדקו את התגורה, אחר-כך גם אני מוכן.

התובע: כבוד השופט. כדי לחזק את דברי העד הקודם, אני רוצה לקרוא לדוקטור יעקוב גרינפלד, רופא בשרות הממשלה. בבקשה.

(דוקטור גרינפלד עולה על הדוכן ונשבע כחוק).

התובע: אתה היית אחד המנהיגים של שביתת האקדמאים?

גרינפלד: כן. אני חושב שהשביתה הי' תה מוצדקת וחיונית.

התובע: מדוע היא סרצה?

גרינפלד: מר לוי אשכול הבטיח לכו' לנו עליה ניכרת במשכורת. הוא הסכים ל' עליה זו אחרי שהוכחנו בפירוש שאיננו יכו' לים להתקיים על משכורתנו. אני, למשל, נאלצתי לקבל עבודה חלקית בשעות הפנאי, להגות את המשך השתלמותי, כדי שאוכל לעמוד בתפקידי. חוץ מזה היה עלי לקיים את בני בבית-ספר תיכוני.

התובע: הוא גרם להתפשטות מבהיר לה של תופעת ה'ירידה. בני, למשל, הלומד עתה הנדסה באמריקה, כותב לי שבוגרי ה' מיכללה נחטפים עוד לפני גמר הלימודים, ומציעים להם משכורות העילות בהרבה, פי חמש ועשר, על הצפי להם בארץ. זה גורם לירידתם של רופאים, מהנדסים ואקדמאים אחרים מהארץ, ואני חושב שזו חבלה חמו' רה בעתיד המדינה. מי שאחראי לכך, אינו מבין את ערכו העצום של האקדמאי לייצור, ובכלל למשק של פיתוח.

הפניגור: אין לי שאלות לעד זה.

התובע: אני אקרא עתה לאדם ששמו הו' כר לא פעם בעתונות בקשר עם עיסוקת כלכליות. מר שמעון ברגר, בבקשה.

הפניגור: אני מתנגד להבאת עד זה. איני מבין מה יכול להיות הקשר בין מעשים של שחיתות אינדיבידואלית, ובין פעולתו הציבורית של מרשי. חברי המלומד רק מסבך את הענין ויוצר מסך של עשן לבליבול המחוחות.

התובע: אני אוכיח שיש כאן שיטה. העד דרוש לי כדי שבית-המשפט יבין ביתר בהירות את ההסברים הכלכליים של העד הבאי, שיהיה מומחה כלכלי.

השופט: התנגדות ההגנה נדחת. העד יעיד. (שמעון ברגר עולה על דוכן העדים.)

התובע: הוואל נא לספר בקיצור את פרשת התיק שהוגש נגדך. זכור שאתה מעיד בשבועה.

ברגר: אני ושותפי, נוח קבק, הגנו יכו' אנים ידועים. קיבלנו רישונותי-יבוא רבים מן הממשלה.

התובע: אתם מקיימים יחסים אישיים עם הפקידים האחראיים? תרמתם סכומים גדולים לקרן הבחירות של מפלגה מסוימת, שפקידים אלה שייכים אליה?

ברגר: המממ. כן, זה נכון. לפני שני

שנים, מר ישראל עולה על דוכן העדים, נשבע כחוק).

ישראל: אני בן 35, נשוי ואב לשני ילדים, שען. מרויח בממוצע 2650 ג'י לשנה.

התובע: האם עשית לך פעם חשבון לאן הולכת הכנסתך?

